

Case Tentamentafel

Project: Tentamentafel
Opdrachtgever: Kembo
Ontwerp: studiomom /
Identity & Design
Ontwikkeling: Denta
Productie: Kembo
studiomom.nl

Ook ooit examen of tentamen gedaan, zittend in lange rijen in zo'n enorme sportzaal? Bij de universiteit van Leiden gaat het niet anders. Tentamens worden afgenomen in het sportcentrum. Rond de 180 maal per jaar worden de zalen vol gezet met tafeltjes en stoelen. Als de hele boel na afloop weer is weggehaald zijn de medewerkers gebroken: het materiaal is zwaar, oud en versleten. Zo'n twee jaar geleden vroeg Anton Jongeneelen, Hoofd Universitair Sportcentrum aan studiomom of daar een oplossing voor te bedenken viel.

De Opdrachtgever De man die het probleem aanzwengelde, het hoofd van het Sportcentrum, is bij het hele proces betrokken gebleven. "Dat is mooi", vinden Mars Holwerda (1967) en Alfred van Elk (1956), de partners/designers van studiomom. "Want hij moet er mee werken, hij weet wat handig is en wat niet." In nauw overleg ontwikkelden ze een programma van eisen voor een tentamentafel. Want dat moest het uiteindelijk worden. (In zijn wanhoop over het gesjouw, de herrie, het gedoe, had het hoofd van het Sportcentrum zelfs even aan een speciale tentamenzaal gedacht.) Aankloppen bij een producent met een goed uitgewerkt idee en meteen ook een klant is niet echt gebruikelijk. Maar prettig voor de producent is het zeker. Je van afname verzekerd weten maakt de beslissing om investeringen te doen een stuk makkelijker. Drie producenten werden benaderd, Kembo werd het. "Kembo was ogenblikkelijk enthousiast. En bleef dat ondanks het zware eisenpakket." De tentamentafel was pas echt goed, als alles eraan goed was. En dat is veel.

Het Ontwerp De tentamentafel moest licht van gewicht en toch sterk en stabiel zijn. Eenvoudig op te zetten, in te klappen en op te bergen en bovendien studentproof zijn. De levensduur moest ruim zijn en er moest aan de nodige ARBO-richtlijnen en NEN-eisen beantwoord worden. En verder zou het ook best fijn zijn als de geluidsproductie bij het in- en uitklappen beperkt zou kunnen blijven. Studiomom ontwierp een tafel waarvan het opklapmechanisme naast het tafelblad zit, en niet eronder zoals bij de meeste klaptafels het

geval is. Daardoor is de tafel in ingeklapte toestand supercompact, want plat. Het blad is gemonteerd in twee aluminium zijprofielen, de constructie is in deze gietstukken vevat. De tafel is zo geconstrueerd dat hij in één vloeiende beweging van de transportkar kan worden gepakt en uitgeklaapt en wel kan worden neergezet. (Wie wel eens een campingtafeltje opzet, weet dat dit ook anders kan – klapmechanisme van blad loswrikken, blad op z'n kop op de grond leggen, klapmechanisme openrukken, de opengeklapte tafel ondersteboven sjoeren, om dan tot de ontdekking te komen dat het draagstel uit de beugel is geschoten.) Gaande het ontwerpproces gaf Kembo aan studiomom de opdracht om ook een transportkar te ontwerpen. Studiomom werkt nu aan een kar die zo'n achtentwintig tafels tegelijk kan vervoeren.

Uitdaging voor studiomom was het spanningsveld tussen stabiliteit, gewicht, prijs en beeld. Nadat het prototype door de medewerkers van het Leidse Sportcentrum was getest en goed bevonden, gaf Kembo groen licht voor productie. De tafel zoals hij nu in productie is, weegt twee kilogram minder dan de huidige tafel. De stabiliteit is goed, je kunt erop zitten. De ontwerpers zien mogelijkheden om het gewicht – op termijn – nog verder naar beneden te brengen, als nieuwe technieken die nu in ontwikkeling zijn beschikbaar komen voor het blad. Maar Holwerda en van Elk zien méér mogelijkheden voor de tafel. Aangezien het tafelblad aan twee kanten bruikbaar is, in een beweging draai je hem als het ware binnenstebuiten, kan het blad verschillende functies krijgen. Alleen al door kleurverschil zou je de juiste student naar het juiste tafeltje kunnen dirigeren (op de oranje bladen liggen de tentamens Frans, op de groene de tentamens Duits). Andere mogelijkheden: aan de ene kant schrijftafel, aan de andere kant digitale werkplek, of, naar de ene kant uitgeklaapt is de tafel 70 cm, naar de andere kant 74 cm hoog.

"In de tentamentafel huist het MOM-gevoel; alle aspecten zijn met elkaar in evenwicht, het is slim en toch gewoon"

De ontwerpers MOM staat voor 'moeder' en voor 'Mind over Matter'. Volgens Holwerda en van Elk huist ook in de tentamentafel het MOM-gevoel; alle aspecten zijn met elkaar in evenwicht in dit ontwerp, het is slim en toch gewoon. Van Elk en Holwerda (gezamenlijk hebben ze meer dan 35 jaar ervaringsjaren, zo melden ze op hun website) kunnen bogen op tal van onderscheidingen en nominaties voor producten die ze ontwierpen voor opdrachtgevers die bij elkaar een kloeke lijst vormen. De ontwerpers ontmoetten elkaar veertien jaar geleden bij TNO Industrie, werkten voor en na die tijd voor verschillende ontwerp bureaus en besloten drie jaar geleden een eigen bureau te beginnen. Van Elk: "In de ontwerpwereld loopt de breedte van autonoom tot customer design. In ons beroepsleven hebben we vooral ervaring met dat laatste. Daarbij probeer je doorgaans de kleur van de opdrachtgever aan te nemen. Met studiomom begeven we ons op beide terreinen, maar wel met behoud van onze eigen kleur." Die kleur komt in hun huisstijl tot uitdrukking. Vanaf de website en visitekaartjes word je met een zelfbewuste, vorsende blik aangestaard door een bejaarde dame. "De foto is van Alex ten Napel. Wij herkennen ons in de manier waarop hij naar mensen kijkt. Door mensen in hun waarde te laten, krijgt hun persoonlijkheid – hun schoonheid zelfs – de ruimte. Dat is wat we met onze producten ook willen. We kijken heel goed naar de gebruiker en proberen ontwerpen te maken die slim zijn én eenvoudig." Dit jaar nog neemt de universiteit van Leiden de tentamentafels in gebruik. Als het aan studiomom ligt ontwerpen ze er nog een bijpassend stoeltje bij. — *Brigitte van Mechelen*